

Bedre læring for alle gjennom aktiv deltakelse og refleksjon

-- trå varsomt, thi her bliver mennesker til...

Pedagogisk plattform for NDLA

Bedre læring for alle gjennom aktiv deltakelse og refleksjon

--- trå varsomt, thi her bliver mennesker til...

Forankring

NDLA sin pedagogiske plattform legger føringer for NDLAs pedagogiske valg og strategier framover. Den er også et verdidokument som klargjør NDLAs grunnleggende humanistiske verdier og syn på læring. Denne verdi- og forståelsesrammen skal bidra til felles kraft og engasjement mot organisasjonens visjon - *Bedre læring for alle gjennom aktiv deltagelse og refleksjon*. Den er en grunnleggende del av kvalitetsarbeidet i NDLA.

NDLA sin pedagogiske plattform er forankret i skolens samfunnsoppdrag. Dette samfunnsoppdraget omfatter mål både for den enkelte elev og for samfunnet. Målene for læringsarbeidet finner vi i det felles rammeverket for grunnopplæringen.

De sentrale dokumentene i dette rammeverket er *Formålsparagrafen*¹, *Opplæringsloven* og *Generell del av læreplanen*², *Prinsipp for opplæringen* med *Læringsplakaten*³ og *læreplanene* i fagene⁴.

Formålsparagrafen beskriver grunnopplæringens brede samfunnsmandat. Den

*legger vekt på enkeltmenneskets rett til en likeverdig og inkluderende opplæring, og viktigheten av at elever og lærlinger utvikler kompetanse som kan legge et godt grunnlag for aktiv deltakelse i samfunnet og arbeidslivet. Formålet legger også vekt på at grunnopplæringen skal fremme elevenes og lærlingenes forståelse for Norges kulturelle og religiøse mangfold, samtidig som den skal fremme elevenes respekt for menneskeverd og demokrati og gi dem historisk innsikt*⁵.

De humanistiske idealene for enkeltindividets rett og ansvar i utdanning står sterkt i norsk skole. NDLA hører hjemme i denne tradisjonen⁶.

Aktive formidlere trenger gode hjelpemidler. Lærebøker og andre læremidler har vært vesentlig for undervisningens kvalitet. NDLA skal utvikle digitale læremidler etter samme krav til kvalitet, og legge til rette for fortsatt høy kvalitet på undervisningen. Digitale læremidler åpner for aktiv medvirkning og dialog. De må derfor utformes og brukes i samsvar med prinsippene i den nasjonale læreplanen⁷.

I dette ligger det både en pedagogisk grunntanke og et innovasjonsperspektiv⁸.

¹ https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61/KAPITTEL_1#KAPITTEL_1

² <http://www.udir.no/Lareplaner/Kunnskapsloftet/Generell-del-av-lareplanen/>

³ <http://www.udir.no/Lareplaner/Kunnskapsloftet/Prinsipp-for-opplaringa/?read=1>

⁴ <http://www.udir.no/Lareplaner/>

⁵ Meld. St. 20 (2012–2013):

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld-st-20-20122013/id717308/?ch=1>

⁶ Årsrapporten fra NDLA 2014 - http://om.ndla.no/wp-content/uploads/ndla_%C3%A5rsmelding_for_2014.pdf

⁷ Den generelle læreplanen

⁸ Årsrapporten fra NDLA 2014

NDLA sin pedagogiske plattform støtter opp om sluttmålet for opplæringen som er å anspore den enkelte til å realisere seg selv på måter som kommer fellesskapet til gode - å fostre til menneskelighet for et samfunn i utvikling⁹.

Formålet

“NDLAs formål er å utvikle, videreutvikle og sikre allmenn tilgang til gode frie digitale læremidler i alle fag i videregående opplæring.”¹⁰

Pedagogisk grunnsyn

Læring er noe som skjer gjennom aktiv deltagelse i et læringsfellesskap og gjennom språket. Læring er en skapende, utforskende prosess i kommunikasjon og samarbeid med andre.

NDLA sitt læringssyn bygger på at læring er noe som skjer gjennom aktiv deltagelse i et læringsfellesskap og gjennom språket. Læring er med andre ord en skapende og utforskende prosess hvor kompetansen utvikles via aktivitet og samarbeid¹¹. Det er også viktig at elevene får muligheten til å fordype seg, får reflektere over egen læring og får hjelp til å forstå sammenhenger.¹²

Dette læringssynet forutsetter at elevene:

- deltar aktivt i og forstår egne og andres læringsprosesser
- deltar i kommunikasjon og samarbeid
- får utvikle dybdeforståelse og får hjelp til å forstå sammenhenger
- får ny kunnskap som er tilpasset elevenes ulike forkunnskaper og erfaringer
- får utfordringer som motiverer og som gjør at de strekker seg
- er orientert mot mål og progresjon i læringen
- har et godt og trygt læringsmiljø

Det pedagogiske grunnsynet til NDLA bygger på at eleven utvikler ny innsikt i relasjoner med andre hvor elevene kan lære av hverandre og av andre. Dette gjelder både relasjoner til medelever og lærer. Motivasjonen, innsatsen og læringsutbyttet øker i møtet med en lærer som gir anerkjennelse, varme og respekt. Tilpasset opplæring er viktig for å ivareta og styrke elevmangfoldet til det beste for alle. Målet er å få elevene inn i en aktiv rolle i forhold til egen læring.

⁹ Den generelle læreplanen

¹⁰ NDLAs vedteker, paragraf 2

¹¹ NOU 2014: 7

¹² NOU 2014: 7

Læringen foregår ikke bare i det tradisjonelle klasserommet. Det "*digitale klasserommet*" utvider og skaper større og nye læringsarenaer uavhengig av tid og sted. IKT kan her støtte opp om, forenkle, forsterke og gi ny læring og kunnskap¹³.

Dette pedagogiske grunnsynet og synet på læring støtter opp om elevens evne til å reflektere, overvåke og justere egen læring (metakognisjon¹⁴). Dessuten gjøre eleven i stand til å sette mål for egen læring, overvåke, regulere og kontrollere egen tenkning (selvregulert læring¹⁵). På denne måten får eleven kjennskap til ulike læringsstrategier som kan fremme deres læring.

Et slikt pedagogisk grunnsyn setter alle elevene i sentrum.

---

¹³ Det pedagogiske grunnlaget for Kunnskapsskolen i Buskerud - <http://www.bfk.no/Documents/BFK/Utdanning/Styringsdokumenter/Pedagogisk%20grunnlag%20for%20Kunnskapsskolen%20i%20Buskerud.pdf>

¹⁴ Metakognisjon kan defineres som tenkning om tenkning eller kunnskap om egne kognitive prosesser og resultater.

¹⁵ En mye brukt definisjon av selvregulert læring er at det er en «aktiv konstruerende prosess der de som lærer, setter mål for sin egen læring og deretter forsøker å overvåke, regulere og kontrollere sin kognisjon (tenkning), motivasjon og atferd, støttet og begrenset av egne mål og forhold ved omgivelsene».